

EVALUATIE PILOT VROEGSIGNALERING EN BUDGETCONSULENTEN

Inleiding

Op 1 februari 2018 is er als uitwerking van de maatregelen uit het Armoedebeleid 2018, een start gemaakt met de pilot “Vroegsignalerende budgetconsulent”. Een pilot die (in eerste instantie) loopt tot 1 jan 2020. Het doel van de pilot is in een vroeg stadium hulp bij betalingsproblemen geven en daardoor grotere problemen voorkomen (preventie). Udenaren met betalingsachterstand(en) in de vaste lasten, worden binnen de werkwijze van de pilot benaderd door de budgetconsulenten in dienst van de gemeente of melden zichzelf. De consulenten kunnen zelf hulp bieden of doorverwijzen naar bijvoorbeeld schulddienstverlening of Ons Welzijn. Daarnaast kunnen zij tevens beslissen of er tijdelijk financieel budgetbeheer¹ met begeleiding wordt ingezet, altijd op vrijwillige basis.

Nu de pilot al een tijdje operationeel is, is het tijd om te evalueren en College en Raad op de hoogte te brengen van het verloop en de effecten.

Gedurende de pilot dient inzichtelijk te worden gemaakt of- en in welke vorm er behoefte is aan “een structurele vorm van vroegsignalering en budgetbeheer met begeleiding”.

Doel evaluatie

De evaluatie dient voor zover mogelijk antwoord te geven op de volgende vragen:

1. Worden de beoogde doelen (al) behaald?
2. Waar zien we verbeterpunten? (Deze worden door het document heen schuingedrukt ingekaderd benoemd).
3. Neveneffecten? Zijn er andere effecten dan vooraf ingeschat?

Kanttekening evaluatie

Deze evaluatie kent een grote kanttekening. Het moment van evalueren is vroeg. De budgetconsulenten zijn gestart in februari 2018. Echter in het begin zijn zij met name bezig geweest met het opbouwen van een netwerk, het wegwijs worden binnen de gemeente en met de systemen en bovendien was ook de inrichting van de processen nog niet volledig. Vanaf maart 2018 is gestart met registreren. Deze registratie kende aan het begin de nodige kinderziektes. Het was door diverse redenen ook pas sinds september 2018 mogelijk om het instrument “financieel budgetbeheer” in te zetten. Tegelijkertijd is preventie juist iets van een lange adem. Het is niet met zekerheid te zeggen dat de eerste effecten die we in deze korte periode hebben gezien, rechtstreeks te relateren zijn aan de pilot. Verder is er ook nog weinig zicht op landelijke tendensen met betrekking tot bijvoorbeeld de ontwikkeling in bewindvoeringskosten en kosten schulddienstverlening in 2019, wat maakt dat er nog geen harde conclusies getrokken kunnen worden. Uit de eerste analyse blijkt wel dat er “bewegingen” te zien zijn en dat de (activiteiten van) de budgetconsulenten een welkome aanvulling zijn op de dienstverlening vanuit de afdeling Maatschappelijke Dienstverlening (MD). Er komt een doelgroep in

¹ Bij financieel budgetbeheer worden alle inkomsten van de klant op een speciale spaarrekening gestort, waarmee vervolgens eerst alle (of een gedeelte van de) vaste lasten van deze persoon worden betaald, voordat er leefgeld ter beschikking komt voor de betreffende persoon. Daarnaast wordt de cliënt binnen de pilot begeleid in het zelfredzaam worden, het budgetbeheer is dus tijdelijk.

De trajecten zijn normaliter korter en minder duur dan de kosten van een schulddienstverleningstraject- of bewindvoering. Om een beeld te geven: Je betaalt voor een gem. traject budgetbeheer tussen de € 350 voor de lichte problematiek tot € 850 op jaarbasis voor de zwaardere dossiers. De kosten voor bewind en schulddienstverlening liggen hoger. Bewindvoering is bovendien vaak voor jaren achtereenvolgend (vaak betaald vanuit bijzondere bijstand)

beeld die eerst niet beeld was; namelijk mensen met betalingsachterstanden die nog niet problematisch te noemen zijn en dat is iets wat we hebben gewild.

Samenvatting – Conclusie – Advies

- 222 signalen ontvangen in een vroeg stadium van schuldenproblematiek (maart 2018–maart 2019)
 - Daarvan 174 mensen vroegtijdig gesproken door de budgetconsulenten
 - 145 daarvan nog geen problematische schuld
 - 82 klanten zelfredzaam gemaakt door mede toedoen van de budgetconsulent
 - 17 mensen in financieel budgetbeheer met begeleiding
 - Er blijkt nog meer vraag naar financieel budgetbeheer (wat in voorkomende gevallen een goed alternatief kan zijn voor bewindvoering)
 - Budgetconsulenten werken integraal en kennen hun netwerk, worden gezien als waardevolle aanvulling op de bestaande teams
 - Budgetconsulenten zijn goed ‘zichtbaar’ en laagdrempelig bereikbaar
-
- Aantal klanten in schulddienstverlening zijn in 2018 nagenoeg gelijk gebleven, maar...
 - in 2019 zien we een behoorlijke daling (van 122 in heel 2018 naar 90 in heel 2019)
 - Aantal klanten met bijzondere bijstand voor bewindvoering is gestabiliseerd
 - De uitgaven dalen nog/niet

Kanttekeningen

- Er is nog weinig zicht op landelijke tendensen m.b.t. schulddienstverlening en bewindvoering
- De Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (Wgs) wordt op termijn aangepast (1 jan 2021) waardoor vroegsignalering en preventie worden verankerd als wettelijke taak van gemeentes
- Er komt daarin oa een juridische grondslag om gegevens uit te wisselen
- De registratie op dossierniveau behoeft verbetering
- Activiteiten van de budgetconsulenten lijken beter te kunnen worden gelinkt aan de Toegang in plaats van bij schulddienstverlening

Dienstverleningspalet

Nu al een definitieve keuze voor het structureel inbedden van alle onderdelen van de pilot willen we nog niet adviseren. Wel blijkt het onderdeel ‘financieel budgetbeheer’ structureel wenselijk binnen ons dienstverleningspalet. Er is meer tijd en gegevens nodig om te zien of de gewenste effecten daadwerkelijk structureel optreden. Daarnaast staan in deze evaluatie telkens *schuin gedrukt* “aanbevelingen” die er toe moeten dienen om de werkwijze hier en daar bij te stellen, zodat we in 2020 een compleet beeld gaan krijgen van de effecten van de pilot. Dat moet dan zicht geven op de wijze waarop de activiteiten die nu worden uitgevoerd binnen de pilot, geïntegreerd kunnen worden in de dan bestaande structuur van de afdeling (Toegang en de Schulddienstverlening). Tegelijkertijd speelt ook de genoemde wetsaanpassing (Wgs) zodat het voor gemeenten makkelijker wordt om inwoners met schulden sneller te helpen. Mede naar aanleiding van die ontwikkeling zal t.z.t een visiedocument Schulddienstverlening volgen waarin tevens ruimte voor Preventie en Vroegsignalering.

Advies

- 1) De activiteiten vanuit de pilot met 1 kalenderjaar (2020) te verlengen.
- 2) Het instrument “financieel budgetbeheer” wel structureel toe te voegen aan het dienstverleningspalet van de schulddienstverleners en de budgetconsulenten

Lees hierna de meer gedetailleerde evaluatie!

1. Beoogde doelen

De beoogde doelen van de pilot waren:

1. Eerder in beeld krijgen van cliënten met (beginnende) financiële problemen.
2. Organiseren van een kwalitatief hoogwaardig en goedkoper alternatief voor bewindvoering
3. Voorkomen kosten schulddienstverlening en maatschappelijke kosten.

1.1 Eerder in beeld krijgen van cliënten met (beginnende) financiële problemen

Het doel van de pilot is in eerste instantie “het eerder in beeld krijgen van cliënten met (beginnende) financiële problemen”. Dit doel lijkt behaald. Maar liefst 174 mensen zijn in de periode maart 2018–maart 2019 één of meerdere malen door de budgetconsulent gesproken. Daarvan hadden er 145 nog geen problematische schulden. Van maart 2018 t/m december 2019 zijn nog eens 144 mensen in beeld gekomen. Bij 2 daarvan waren de schulden hoger dan 10.000 euro. Bij 27 personen betrof de schuld tussen de 2000 en 10.000 euro.

De budgetcoaches worden regelmatig bevroegd door noodfonds (van de kerk) Ons Welzijn, IBN of de budgetcoachese mee willen kijken en/of willen ondersteunen bij vragen over financiën.

1.1.1 Aantal Signalen

Tabel 1 toont het aantal signalen (inclusief afkomst), het bereik, en het aantal ingezette trajecten.

Tabel 1

Eerder in beeld – beginnende financiële problemen Meting : Periode mrt 2018 t/m mrt 2019		Doel	Realisatie	Resultaat
Aantal signalen		280	222	-58
	w.v. afkomstig signalen zorgverzekeraars/AREA en nutsbedrijven		78	
	w.v. afkomstig van Zelfmelders	206	40	-69
	w.v. afkomstig van Ons Welzijn		19	
	w.v. afkomstig van Consulente	80	85	5
	w.v. afkomstig van SDV	10	0	-10
Klanten bereikt			174	
Aantal cliënten in traject 1) CBB – Advies en begeleiding door consulent budgetbeheer		110	156	46
	w.v. Na 1 of 2 begeleidings gesprekken zelfredzaam		82	
	w.v. In begeleidingstraject bij budgetconsulent		74	
	In begeleiding – Persoonlijk budgetplan		21	
	geen gesprek gewenst of niet noodzakelijk		18	
Aantal cliënten in traject 2a) OW – Begeleiding en Training door Ons Welzijn		21	0	-21
Aantal cliënten in traject 3) FBB – administratieve uitvoering door Oss		21	17	-4

*FBB is financieel budgetbeheer

Er zijn 222 signalen binnengekomen in de periode maart 2018– maart 2019. (De doelstelling vanuit het projectplan was 280). Daarvan zijn 85 signalen afkomstig van consulenten en 19 vanuit OW. 40 mensen hebben zichzelf gemeld. Opvallend is dat er 0 signalen zijn binnen gekomen vanuit schulddienstverlening zelf. Deze mensen zijn verder op weg geholpen door de schulddienstverleners (bijvoorbeeld met een advies gesprek) of doorverwezen naar OW. Opvallend is verder dat Area (woningbouwvereniging) nog nauwelijks cliënten meldt. De vroegsignalering met Area inrichten dient speerpunt te zijn voor 2020. De eerste verkennende gesprekken hiervoor hebben al plaatsgevonden. Concrete werkafspraken dienen in een convenant te worden vastgelegd om AVG–proof te kunnen werken. De nieuwe wetgeving rondom vroegsignalering binnen de Wgs gaat hierin tevens handvatten bieden.

Aanbevelingen:

- *Uitwisseling van klanten tussen schulddienstverleners en budgetconsulenten verloopt nog niet optimaal. Casuïstiek- besprekingen dienen om deze samenwerking te versterken.*
- *Samenwerking rondom vroegsignalering (maar ook omtrent doorbetaling huur) met Area verdient extra aandacht. In 2021 wordt de Wgs aangepast waarin vroeg signalering wordt verankerd als wettelijke taak voor gemeenten. Dit geeft ook de juridische grondslag om wat makkelijker gegevens uit te wisselen.*

1.1.2 Bereik, aantal gesproken cliënten en ingezette instrumenten

De budgetconsulenten hebben in de periode maart 2018 tot en met maart 2019, 174 personen minstens 1 keer persoonlijk gesproken ofwel in de spreekkamer ofwel bij de mensen thuis. De consulenten hebben verschillende mogelijkheden om een cliënt te begeleiden. Eèn van die mogelijkheden is “zelf begeleiden”. Er zijn 82 cliënten door 1 of meerdere gesprekken met de budgetconsulent zelfredzaam gemaakt. Dat wil zeggen dat ófwel de achterstand is ingelopen óf er betaalafspraken zijn gemaakt met de schuldeiser(s).

Bij 29 van deze cliënten bleek sprake van een problematische schuld. Dit wil echter niet zeggen dat dit directe doorverwijzingen zijn geworden richting schulddienstverlening. Sommigen wilden toch geen hulp, gingen tussentijds verhuizen, kregen een bewindvoerder of lieten niets meer horen. Anderen waren al bekend bij schuldhulpverlening.

Twee van deze cliënten zijn daadwerkelijk doorverwezen voor schulddienstverlening. Bij 145 van de 174 gesproken cliënten was nog *geen* sprake van problematische schulden (83%).

Deze cliënten hadden allen nog geen hulp gezocht voor hun betalingsproblemen.

Uit dit alles concluderen we dat de pilot er in slaagt in zijn doel om cliënten met (beginnende) financiële schulden eerder in beeld te krijgen.

Opvallend is dat er nog geen cliënten gebruik maken van de beschikbare cursussen vanuit OW die gekoppeld zijn aan het financieel budgetbeheer.

Aanbeveling

De consulenten zijn druk bezig met het begeleiden van cliënten, maar beschikken nog niet over een specifiek lesaanbod om burgers te begeleiden richting zelfredzaamheid. Wellicht is het nuttig om hen hierin nog een training te laten volgen, zodat eenduidig gewerkt wordt.

Aanbeveling

Er dient actiever gebruik te worden gemaakt van de cursussen zelfredzaamheid vanuit OW, alle cliënten in budgetbeheer dienen deze trainingen uiteindelijk te volgen om terug zelfredzaam te worden.

1.2 Organiseren van een kwalitatief hoogwaardig en goedkoper alternatief voor bewindvoering

Het tweede doel van de pilot is: het organiseren van een kwalitatief hoogwaardig en voor ons goedkoper alternatief voor bewindvoering (budgetbeheer met begeleiding). Om dit aan te tonen hebben we meerdere indicatoren gemeten gedurende pilot. Zie hiervoor tabel 2.

1.2.1 Minder instroom in bewindvoering (lagere bewindvoeringskosten)

We hadden beoogd te komen tot een daling van het aantal cliënten wat bijzondere bijstand ontvangt voor de kosten van bewindvoering. Mede daarmee beoogden we tevens de kosten van bewindvoering te doen dalen. Dit doel is (nog) niet behaald (zie tabel 2). In 2018 en 2019 zien we echter wel een stabiel aantal cliënten wat bijzondere bijstand ontvangt voor de kosten van bewindvoering. Met de pilot wordt vooral ingezet op ‘het halt toeroepen aan nieuwe instroom’ (budgetbeheer met begeleiding kan alternatief zijn).

Tabel 2

Ontwikkelingen Bewindvoering	0-meting 2016	2017	2018	2019
Realisatie uitgaven bewindvoerderskosten	€ 360.000	€ 371.500	€ 368.000	€ 364.000
Realisatie aanunieke cliënten in bewind	281	293	280	281
Gem kosten per cliënt	€ 1.281	€ 1.268	€ 1.314	€ 1.295
Doelstelling afname bewindvoerderskosten	nvt	nvt	€ -19.000	€ -37.000
Mutatie uitgaven t.o.v. 0-meting	nvt	€ 11.500	€ 8.000	€ 4.000
Werkelijke ontwikkeling t.o.v. doelstelling	nvt	nvt	€ -27.000	€ -41.000

Toch hebben we er vertrouwen in dat door de pilot met een jaar te verlengen, we uiteindelijk wel degelijk kunnen komen tot een daling van het aantal personen dat onder bewind staat en daarvoor bijzondere bijstand vraagt van de gemeente. Naast focus op ‘het halt toeroepen van de instroom’, is ook het bevorderen van ‘uitstroom’ belangrijk.

Vanuit de schulddienstverlening wordt aangegeven dat het wenselijk zou zijn als ook zij (naast de budgetconsulenten) cliënten in financieel budgetbeheer kunnen zetten, juist ná het doorlopen van een schuldregeling. Veel cliënten die een schuldregeling succesvol hebben doorlopen, staan daarna namelijk nog onder beschermingsbewind (met alle kosten voor de gemeente van dien). Dit terwijl in veel gevallen, beschermingsbewind een ‘te zwaar’ instrument is waarbij niet wordt gewerkt aan zelfredzaamheid. Het is wenselijk om binnen het proces schulddienstverlening, na afloop van de schuldregeling samen met de klant te kijken of budgetbeheer met begeleiding (en afbouw naar totale zelfredzaamheid) een optie is. Het beschermingsbewind zou dan in overleg met klant en rechtbank (daarvoor moet een verzoek worden ingediend), kunnen worden opgeheven. Op die manier creëer je naast ‘grip op instroom’ wat nu uit de cijfers wel degelijk naar voren lijkt te komen, mogelijk ook wat grip op uitstroom.

1.2.2 Grip op bewindvoeringskosten

Om daadwerkelijk een inverdieneffect te creëren zal dus meer grip moeten worden gerealiseerd om zowel de instroom als mogelijk ook de uitstroom richting bewind. Er is nog onvoldoende grip op bewindvoering in z’n algemeen. Dit is een landelijk fenomeen. Veel gemeenten experimenteren wel met zulk soort aanpakken (om naast voorkomen van bewind wat de insteek is van de pilot, ook actieve uitstroom te bewerkstelligen). Een voorbeeld is Tilburg waar de zgn. “proef Schuldenbewind” loopt.

Deze is recentelijk verlengd tot 1 oktober 2019 ook daar nog onvoldoende zicht is op de concrete effectiviteit van de aanpak.

Aanbeveling:

Advies voor 2020 en verder: “meer regie op bewindvoering bewerkstelligen”, dus niet alleen voorkomen nieuwe instroom maar ook “bevorderen actieve uitstroom”. Het ministerie van SZW gaf Platform31 in juni 2017 de opdracht om in drie regio’s een pilot op te zetten waarbij de samenwerking tussen rechtbank, gemeenten en bewindvoerders rondom de instroom in bewind centraal staat. In deze pilots krijgen gemeenten de mogelijkheid om de grip op de instroom in een vroegtijdig stadium te verbeteren en om in onderlinge afstemming een afwegingsmogelijkheid te creëren om tot het best passende aanbod voor de financieel kwetsbare burger te komen. Naar aanleiding van deze pilots is ook een handreiking geschreven hoe je dit stapsgewijs kunt aanpakken. De pilots kunnen voor ons als leerschool dienen.

1.3 het voorkomen van kosten schulddienstverlening” en maatschappelijke kosten.

1.3.1 Dalende instroom en daarmee de kosten voor uitvoering schulddienstverlening

De verwachting bij aanvang van de pilot was een daling van de omvang en kosten trajecten schulddienstverlening (€ 90.000 in 2018 en € 180.000 in 2019). Deze verwachting was gebaseerd op de inschatting dat er door de activiteiten vanuit de pilot zo’n 70 aanvragen voor reguliere schulddienstverlening kunnen worden afgevangen. Tabel 3 toont het aantal meldingen in de periode 2016–2019. Het aantal meldingen is zeker dalende. Van 146 (nulmeting) in 2016 naar 90 in 2019.

Tabel 3

Aantal meldingen SDV	0-meting 2016	2017	2018	2019
Aantal meldingen sdv Uden	146	111	122	90
Ontwikkeling t.o.v. 0-meting 2016	0	-35	-24	-56
Doelstelling daling afname meldingen SDV			-35	-70
Werkelijke ontwikkeling t.o.v. doelstelling			-11	-14

Het doel van de pilot is daarnaast “het voorkomen van maatschappelijke kosten.

1.3.2 Voorkomen maatschappelijke kosten

Een (maatschappelijke) kosten-batenanalyse is geen onderdeel van deze evaluatie geweest. Een onderzoek door Panteia over Vroegsignalering in Amsterdam laat zien dat de maatschappelijke kosten-batenverhouding op 1:2,46 uitkwam. Dat betekent dat elke geïnvesteerde euro maatschappelijk €2,46 oplevert. Panteia merkt op dat dit een conservatieve inschatting is omdat bepaalde baten niet kunnen worden berekend. Bij een eventuele maatschappelijke kosten- baten analyse, zou je je kunnen afvragen wat er was gebeurd op het moment dat deze 174 mensen waarvan er 145 nog geen problematische schulden hadden, niet (of veel later) in beeld waren gekomen.

2 Overige effecten van de pilot

De tool financieel budgetbeheer, structureel wenselijk (ook voor Schulddienstverlening)

De tool financieel budgetbeheer is een zeer wenselijke tool. In het eerste jaar (maart 2018–maart 2019) is voor 17 cliënten “financieel budgetbeheer” ingezet. In december 2019 zijn dit er inmiddels 21.

De administratieve uitvoering van Financieel budgetbeheer is momenteel enkelvoudig onderhands ingekocht bij de gemeente Oss. Dit is slechts tijdelijk ingekocht om gedurende de looptijd van de pilot, zicht te krijgen op hoe de doelgroep er uit ziet, hoe groot deze is, hoe de processen werken etc. Omdat budgetbeheer momenteel op deze manier, zit er een soort van maximaal aantal deelnemers aan.

Zoals reeds gesteld onder 1.2.1, wordt aangegeven dat het zeer wenselijk zou zijn als de schulddienstverleners ook na afloop van de schuldregeling, cliënten in financieel beheer kunnen zetten.

Dat zou betekenen dat er nog meer gebruik van gemaakt gaat worden. Tegelijkertijd is zojuist het 2^e fase gedeelte van schulddienstverlening regionaal aanbesteed per 1-1-2020 (regionaal via Bizob). Het contract bij de nieuwe aanbieder (Kredietbank Nederland) biedt tevens ruimte om het deelproduct financieel budgetbeheer af te nemen. Kredietbank Nederland is hier goed in. Gezien de omvang van de personen die reeds in budgetbeheer zitten en de nog te verwachten groei hierin en het feit dat het einde inzicht is van het contract te Oss, maakt dat hierin het volgende geadviseerd wordt:

Aanbevelingen t.a.v. Financieel budgetbeheer:

- *Het tijdelijke contract Financieel budgetbeheer in Oss stoppen (nieuwe instroom).*
- *Financieel budgetbeheer is al meegenomen in de aanbesteding “sdv 2^e fase” en kan per direct worden afgenomen bij Kredietbank Nederland mits de Raad hier middelen voor beschikbaar stelt. Het verzoek aan de Raad om structureel middelen beschikbaar te maken voor budgetbeheer.*
- *Financieel budgetbeheer ook als instrument te positioneren bij de schulddienstverleners (procesafspraken maken).*

Samenwerking Budgetconsulenten – Schulddienstverlening – Toegang

De budgetconsulenten participeren veelvuldig in de brede casuïstiek overleggen. Door vrijwel alle partijen wordt hun aanwezigheid en specifieke kennis gewaardeerd. Voor een groot gedeelte van onze klantengroep (WMO, P-wet, Jeugd) speelt financiële problematiek de boventoon. Om verder te komen in stappen richting Participatie is financiële rust nodig. De budgetconsulenten werken integraal en kennen intussen hun netwerk in- en extern. Zij vragen tijdens hun intakes ook naar andere levensdomeinen. Dit helpt bij het doorverwijzen naar andere instanties zoals Basisteam, OW, Kledingbank of Sociale raadsliden. Verder zijn zij nauw betrokken geweest bij bijvoorbeeld een jongeren event in het MC in Uden alwaar zij een budgetquiz hebben gedaan met 80 jongeren. Tevens zal er één budgetconsulent aanwezig zijn (op afspraak) in Muzerijk wanneer daar minima gratis een maaltijd kunnen nuttigen. Ook hier zo laagdrempelig mogelijk. Ten slotte hebben de budgetconsulenten ook een prominente rol binnen het proces Voedselbank. Dit om te kijken of de voedselbank een goede vindplaats is om mensen doeltreffender te helpen en bovendien te kijken of de casussen ons iets kunnen leren over wat er misgaat, over wat beter kan, over wat er eventueel in aanvulling op ons bestaande (armoede)beleid zou moeten gebeuren.

Daarnaast waren ze in september 2019 ook aanwezig bij een infoavond voor minima om te zorgen dat mensen hun herkennen en weten dat ze ergens terecht kunnen

De preventieve activiteiten zijn momenteel rechtstreeks geschakeld met het team schulddienstverlening. De vraag is of dit de juiste plek is. Juist omdat het project gericht is op preventie, rijst de vraag of de activiteiten die nu binnen de pilot worden uitgevoerd, zich niet meer moeten richten op de voorkant van het proces (richting Toegang). In de praktijk worden deze verbanden al gelegd. Dit leidt tot de volgende aanbeveling

Aanbeveling

- *Activiteiten van de) budgetconsulenten verankeren bij de toegang, dit zodat als blijkt dat bij nieuwe klanten problemen zijn bij betalen vaste lasten, direct geschakeld kan worden met de budgetconsulenten. Dit neemt niet weg dat de verbindingen die er zijn/ zouden moeten zijn met sdv wel degelijk moeten blijven bestaan (moeten worden verstrekt/uitgewerkt).*
- *Bij aanvang pilot is bepaald welke managementinfo belangrijk is voor monitoring (effectmeting) en sturing. Dit heeft zeker nog fine -tuning. We komen zowel tot de conclusie dat we zaken niet hebben meten die we wel zouden willen weten, maar ook dat we soms zaken niet (helemaal) juist registeren. Het is belangrijk hier op korte termijn actie op te ondernemen. Ook om goed sturen op resultaat, mogelijk te maken.*

EINDCONCLUSIE EN ADVIES – EVALUATIE PILOT

•
De aanbeveling luidt, zoals gesteld om (de activiteiten vanuit) de pilot met één kalenderjaar te verlengen (2020) en daarbij actief de schuingedrukte aanbevelingen door te voeren. Hier wordt bedoeld op het onderdeel vroegsignaleren met budgetconsulenten.

•
Daarnaast blijkt de tool financieel budgetbeheer (zowel preventief als vanuit de schulddienstverlening) structureel wenselijk. Deze tool is meegenomen in de aanbesteding sdv 2 fase en via Kredietbank Nederland direct afneembaar. De Raad zal hier wel middelen beschikbaar moeten stellen. Bijlage X geeft hierbij de te verwachten aantallen weer. Daarnaast ook een inschatting van de te verwachten kosten in de periode 2020–2023.